

[Albrechtsen]

tro, at de nye retningslinjer indeholder nogen som helst ændring på dette punkt, idet det ville indebære en fundamental ændring i USAs holdning til andre landes politiske indflydelse.

Nu er folketingsmedlemmerne afskåret fra at se disse retningslinjer, som omhandler den politiske kontrol med den mest vidtgående beslutning, der overhovedet kan træffes. Det er helt absurd, at Folketinget ikke kan få at vide, hvordan Folketingets indflydelse skal sikres.

Men når ministeren ligefrem udbreder den opfattelse, at der her skulle være tale om øget politisk kontrol, må vi kræve at få oplyst, hvad den skulle bestå i. Alt tyder på, at der ikke er saglig dækning for ministerens udtalelser, og det kan ikke accepteres, at ministeren udspreder den opfattelse, at der er politisk kontrol, hvis realiteten er, at Folketinget intet som helst har at skulle have sagt.

Albrechtsen (VS):

Når jeg stiller dette spørgsmål, skyldes det først og fremmest, at ministeren har sagt, at NATOs nye atomretningslinjer giver en forbedret politisk kontrol. Vi har dog ikke kunnet få at vide, hvori denne bedre kontrol skulle bestå. Det skulle være nogle bedre konsultationsprocedurer før brugen af atomvåben, har ministeren sagt. Jeg vil gerne sige rent ud, at det tror jeg ikke på. I første omgang vil jeg bare bede ministeren bekræfte, at den danske regering, for slet ikke at tale om Folketinget, fortsat ikke er garanteret nogen form for indflydelse på beslutningen om affyring af f.eks. de atomvåben, der står i Slesvig-Holsten.

Forsvarsministeren (Engell):

Nu skal jeg holde mig til det, som hr. Albrechtsen har spurgt mig om. Allerede før vedtagelsen af de generelle retningslinjer for en eventuel brug af atomvåben har jeg oplyst hr. Albrechtsen om, at disse retningslinjer sikrede ikke-atommagterne i NATO en øget politisk indflydelse, når sådanne spørgsmål kom til konsultation i alliancen. Denne styrkelse af den politiske indflydelse skyldes bl.a., at de forskellige former for brug af atomvåben nu alle er samlet i samme dokument, hvilket jeg også fik lejlighed til at orientere det udenrigspolitiske nævn om forud

for det forsvarsministermøde, der blev holdt for nylig, ved nævnsrådet den 10. oktober.

Selve konsultationsproceduren – og det vil sige den måde, hvorpå konsultationerne kan gennemføres – er også blevet inkorporeret i dokumentet, og de er i øvrigt de samme, som har været gældende siden 1969. Reglerne om konsultation om sådanne helt vitale beslutninger, som eventuel brug af atomvåben jo helt selvklart ville være, er ensbetydende med, at de allierede vil blive taget med på råd, for så vidt det overhovedet er praktisk muligt, men det må være indlysende selv for hr. Albrechtsen, at der kunne tænkes situationer, f.eks. i tilfælde af et helt utvetydigt atomart angreb på alliancen, hvor en konsultationsrunde ikke ville være mulig. Det må imidlertid ses som den absolutte undtagelse og altså en bekræftelse af hovedreglen om konsultation, der unægtelig i sig selv også er en meget væsentlig indrømmelse fra atommagterne til deres allierede.

Albrechtsen (VS):

Jeg vil gerne sige tak, fordi vi nu for første gang får et virkelig åbent svar om, hvad disse her retningslinjer indebærer, og hvad de ikke indebærer, nemlig at det ligger klart, at de ikke indebærer en garanti for konsultation. Ministeren må undskylde mig, men jeg har nu hørt i radioen, at ministeren har sagt, at der var tale om regler, som ville give en bedre politisk kontrol. Det er muligt, jeg har hørt forkert, og at ministeren i virkeligheden ikke har sagt, at der skulle blive en bedre politisk kontrol. Så har vi i hvert fald fået opklaret, at der ikke bliver en bedre politisk kontrol, og at det, som nogle har søgt at udspredde til offentligheden om, at der skulle blive en sådan bedre politisk kontrol, i hvert fald ikke er rigtigt.

Men jeg kunne godt tænke mig, at ministeren uddybede svaret med et eksempel, og her tænker jeg netop på atomvåbnene i Slesvig-Holsten, for det er jo atomvåben, der kan komme under den fælles dansk-tyske enhedskommando, der har en dansk officer som chef. Jeg vil bede ministeren bekræfte, at den danske regering ej heller har sikkerhed for at blive konsulteret om disse atomvåbens anvendelse.

Forsvarsministeren (Engell):